

POEZIJA

Milan Jesih

Tam doli stopam

Zaploteno dvorišče — borna trava,
drvarnice, gnil fičko brez koles —,
v pritličju podnajemnik pobrenkava
(s presledki, znan, da pridno pije vmes);

in trajanje; in veter suh se zgane
pa spet zamre; in ni velikih tem:
v šestdesetih predmestjece Ljubljane,
pozna pomlad mogoče, a ne vem —

otrok sem bral, in ko se je stemnilo,
na klopi obsedel kot iznenada
soočen s časom, ki med zvezde pada

in vleče s sabo z nezmagljivo silo...
Potlej, rad mislim, zvon je udaril hkrati,
kot k jedi poklicala ljuba mati.

Visi visoko slep in prazen zid,
kot če od zadaj se razgali slika:
hiša s pročeljem proč strmi velika,
sem na dvorišče kaže pusto rit.

Popoldne vanj trdo se upre tišina.
Ženske sedimo v senci pod kostanjem
z zmešanim, razpuščenim blebetanjem,
z doma spečenim kruhom, glaži vina

in belimi, od dolge zime, gležnji;
otroci se igramo blizu njih,
da nas dosežejo pogledi nežni;

v zraku lebdiva sama stih in stih
o strasti neminuli iz kupleta
pozabljenega in nikdar zapeta.

* * *

Uredništvo: Maja Bogataj, Alenka ...
 Darja Pavlič, Vito ...
 Glavni urednik: Igor Zabel

Odgovorni urednik: ...
 Poslovni sekretar: ...
 Lektorica in korektorica: ...
 Oblikovalci: ...
 Naslov uredništva: ...

Urednišče ure: ...
 na tel. 31.06.1) ...
 Tekoči račun: ...
 Izdajatelj: ...
 Letna naročnina: ...
 Cene in številke: ...
 Grafična priprava: ...
 Revija donerno: ...

Na strehi štokrlje, čas tam naokoli
 pa vidim ves lenobno razmetan:
 globoko v vrtu v cvetju par magnolij
 in zunaj smo že jedli tisti dan,

vem, ker se v vetru vzdigoval je prt,
 lep, drag, vezan in v bograč se zavihal...
 Gostiteljova sestra, blaga, tiha,
 nezemsko lepa, čista kakor smrt,

nam beloroka vina je točila:
 ko jaz že pred posladkom sem našrt
 rjovél na vso rit, »Borci, na nosila!«

je vprašala — in se prav rad spominjam —
 »Si ga pripeljal v goste k nam a k svinjam?«
 — Prav zgodaj sedemdesetih, aprila.

otrok sem bil, in o ...
 na klopi opedel kot izmenada ...
 znočen s časom, ki med zvezde pada ...

Bučel debelih poln je sadovnjak,
 grmičevje nasladnega čvrljanja
 in vmes neumnega kričanja srak —
 prešeren dan se na ves glas naznanja:

ta čas bi se s poljubom — kot igraje —
 mlečnim dva tisoč enim poslovlila,
 za njo še rahlo bi dišala svila:
 zdajle, si utvarjam, po stezici šla je,

pri vrtnih durcah je še pravkar stala
 z drhtečo roko — ali pa zapah
 se je zaskočil (bodi nebu hvala,

čeprav pri takem vštuli parklje Vrag) —
 in misel nanjo se v suh blesk razblini.
 Ptichi za hip prisluhnejo tišini.

in belini, od dolge zime, ...
 Ta številka je izšla v maju 1991.

Po sklepu izdajateljskega sveta ...
 za svoje delo izključno odgovarja ...
 Po sklepu Republiškega sekretariata ...
 revije upoštevna danka od prometa prejetih

* * *

Sto pevk — preštetih — zganja hrup na planem,
nemočen jaz v polsnu mečkam si tiča,
preden naposled švohen, žejen vstanem —
in me, Bog ve, lepota ne prepriča

poldneva, ki je legel naokrog
— dolina sončna, morje na zahodu —;
s čim ostrim, tudi ve rečeni Bog,
bi se počasi, dolgo v prsi bodel,

jezik si zgrizel bi od bolečine,
požiral ljubljene gospe ime
s sladkobo slankasto krvave sline,

da ga niti Rečeni ne izve;
še ko bom trhla prst za večne čase,
napis ne trava naj iz nje ne zrase.

* * *

Vedro nebo, zelena reka tiha,
daljava, razprostrta v vse strani,
od juga veter mlačen kdaj zapiha,
da v vrbah listje svila pošumi;

jaz premišlujem, sam sedeč na bregu,
— in skoraj si urezal bi piščal —,
kako v lase bi lahkih prstov segel,
glavo s poljubi gosto posejal

in bi se drug ob drugega prižela,
kot da ne bi bila zgolj polovici,
ki se dotikata narahlo z lici:

kot da od zmeraj sva celota cela
z eno krvjo in kožo, sluzjo, slino —
bila bi kamen, sklonjen nad gladino.

* * *

Večer je iz tišine nepopisne,
ne glas ne veter je za hip ne zmoti,
ne luč kresničasta, ki se po poti
v dolini izmed borov kdaj zablisle —

tam stopam, sprehajalec, kot košara
bi plula na počasni, mirni reki:
princeskin pankrt, da perica stara
bi pljunila, »hudičevič je neki,

če mu kot ogenj živ oči žarijo«;
tam stopam — le na videz brez namena,
a gravitiram v vas in oštarijo —,

stopam tam doli, mračna gmota lena,
prah mlačen, že napol povrnen v prah
in z regratovo lučico v rokah.

* * *

Saj ni bil dež, da bi po njem si pav
otresel perje; in da zažareli
bi z grička Veneri kot po kopeli
zjutraj draguljci, in na bilih trav

že posušeni... Bil je puhast hip,
ko nad učeno bukvo sem zakinkal,
morda zasanjal sneg zvezdnih utrinkov;
ali v snu pušča iz nebeških pip?

Ne, dež ni bil — prej morebiti mani
nemirni so pijančkov nepoznanih
zganili kakšen prazen glaž v kredenci,

da v njem je po šampanjsko zašumelo,
zato se mi je v dremežu zazdelo
kot dež v neznatno nižani frekvenci.

Čez polje željna pot ljubimca k reki
— pšenica, do belote dozorela,
miruje v trdi julijski pripeki —,
tam bosta se z izvoljeno objela;

v nebu odprtem let samotne ptice
— ko da predaljna sonca bi bližina
jo vlekla vase s silnostjo spomina,
še bolj k zenitu žene perutnice —;

jaz ta čas zad za bajto v mrtvi senci
počivam, v ligeštulu zavaljen;
suh pisk v visoko vzdignjeni frekvenci

— v neslišno — je dno sluha položen;
in ko me zdaj zdaj zmore spečnost blaga,
vse to bo zginilo, nič ne pomaga.

Grozdje zori in dan se vse bolj len
zgodaj odpravlja spat. Kdor si pozabi
zročil jutranje upe in jesen
nocoj k obešenju te strastno vabi,

postoj za hip, pod nebom se ustavi,
ki plove čezenj osamel oblak
— mar bo dohitel brate, da v daljavi
tovor odlijejo temi pred prag? —;

na poti kamnati, ki iz vasice
navkreber v silovitih ridah rine,
postoj ta čas, ko veter viha klice

otožne pavov spodaj iz graščine
in prve liste vele smuka z vej —
postoj, predahni, potlej pa naprej.